

Diferențe metodologice SEC 2010 – SEC 1995

1. Tabel de corespondență pentru sectoarele instituționale

SEC 2010		SEC 1995	
S1	Economie națională	S1	Economie națională
S11	Societăți nefinanciare	S11	Societăți nefinanciare
S12	Societăți financiare	S12	Societăți financiare
S121	Banca Centrală	S121	Banca Centrală
S122	Societăți care acceptă depozite, exclusiv Banca Centrală	S122	Alte instituții financiare monetare
S123	Fondurile de piață monetară		
S124	Fonduri de investiții altele decât fondurile de piață monetară	S123	Alți intermediari financiari
S125	Alți intermediari financiari, exclusiv societățile de asigurare și fondurile de pensii		
S126	Auxiliari financiari	S124	Auxiliari financiari
S127	Instituții financiare captive și alte entități creditoare		
S128	Societăți de asigurare	S125	Societăți de asigurare și fonduri de pensii
S129	Fonduri de pensii		
S13	Administrație publică	S13	Administrație publică
S1311	Administrația centrală	S1311	Administrația centrală
S1312	Administrațiile statelor federale	S1312	Administrațiile statelor federale
S1313	Administrațiile locale	S1313	Administrațiile locale
S1314	Administrațiile de securitate socială	S1314	Administrațiile de securitate socială
S14	Gospodăriile populației	S14	Gospodăriile populației
S15	Instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	S15	Instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației
S2	Restul lumii	S2	Restul lumii

Legendă:

	Modificare cod/ denumire
	Sectoare noi

2. Tabel de corespondență pentru instrumentele financiare

Coduri SEC 2010	Denumire instrument financiar SEC 2010	Coduri SEC 1995	Denumire instrument financiar SEC 1995
F1	Aur monetar și drepturi speciale de tragere (DST)	F1	Aur monetar și drepturi speciale de tragere (DST)
F11	Aur monetar	F11	Aur monetar
F12	Drepturi speciale de tragere (DST)	F12	Drepturi speciale de tragere (DST)
F2	Numerar și depozite	F2	Numerar și depozite
F21	Numerar	F21	Numerar
F22	Depozite transferabile	F22	Depozite transferabile
F29	Alte depozite	F29	Alte depozite
F3	Titluri de natura datoriei	F3	Titluri, altele decât acțiuni
F31	Titluri de natura datoriei pe termen scurt	F331	Titluri pe termen scurt, altele decât acțiuni și derivate financiare
F32	Titluri de natura datoriei pe termen lung	F332	Titluri pe termen lung, altele decât acțiuni și derivate financiare
F4	Credite	F4	Credite
F41	Credite pe termen scurt	F41	Credite pe termen scurt
F42	Credite pe termen lung	F42	Credite pe termen lung
F5	Participații și acțiuni inclusiv ale fondurilor de investiții	F5	Acțiuni și alte participații
F51	Participații	F51	Acțiuni și alte participații, exclusiv acțiuni ale organismelor de plasament colectiv
F511	Acțiuni cotate	F511	Acțiuni cotate
F512	Acțiuni necotate	F512	Acțiuni necotate
F519	Alte participații	F513	Alte participații
F52	Acțiuni sau unități ale fondurilor de investiții	F52	Acțiuni ale organismelor de plasament colectiv
F521	Acțiuni sau unități ale fondurilor de piață monetară (FPM)		
F522	Acțiuni/unități ale fondurilor de investiții altele decât de piață monetară		
F6	Sisteme de asigurări, de pensii și scheme de garantare standard	F6	Provizioane tehnice de asigurare

F61	Provizioane tehnice de asigurări generale	F62	Provizioane pentru primele neachitate și provizioane pentru calamități
F62	Drepturi asupra asigurărilor de viață și a rentelor	F611	Drepturi nete ale gospodăriilor populației asupra provizioanelor tehnice de asigurare-viață
F63	Drepturi de pensie	F612	Drepturi nete ale gospodăriilor populației asupra fondurilor de pensie
F64	Drepturi ale fondurilor de pensii asupra administratorilor fondurilor de pensii		
F65	Drepturi la prestații, altele decât pensiile		
F66	Provizioane pentru executarea garanțiilor standard		
F7	Instrumente financiare derivate și opțiuni pe acțiuni ale angajaților		
F71	Instrumente financiare derivate	F34	Instrumente financiare derivate
F711	Opțiuni		
F712	Contracte la termen		
F72	Opțiuni pe acțiuni ale angajaților		
F8	Alte conturi de primit/de plătit	F7	Alte conturi de primit/de plătit
F81	Credite comerciale și avansuri	F71	Credite comerciale și avansuri
F89	Alte conturi de primit/de plătit, exclusiv credite comerciale și avansuri	F79	Alte conturi de primit/de plătit, exclusiv credite comerciale și avansuri

3. Unități instituționale

În capitolul II “Unitățile instituționale și gruparea lor” din SEC 2010 sunt incluse, față de varianta anterioară de metodologie (SEC 1995), precizări noi privind caracteristicile în baza cărora unităților instituționale sunt clasificate ca entități de tip “centrală” (*head offices*), entități de tip “mamă” (*holding*) și societăți cu scop special (*Special Purpose Entities*).

3.1. Entitățile de tip “centrală”(head offices) execută un control managerial asupra societăților subsidiare.

Din punct de vedere al grupării pe sectoare instituționale, aceste entități trebuie să fie alocate sectorului majoritar de care aparțin societățile subsidiare. Astfel, dacă majoritatea subsidiarelor sunt de natura societăților nefinanciare, atunci și societatea de tip centrală a acestora se clasifică în cadrul sectorului societăților nefinanciare. În cazul în care majoritatea societăților subsidiare sunt societăți financiare, atunci prin convenție centrala acestora este încadrată în sectorul instituțional “Auxiliari financiari” (S.126). Dacă nu se poate decide sectorul majoritar al subsidiarelor, atunci societatea centrală este clasificată în cadrul

sectorului subsidiarelor care realizează cea mai mare parte a valorii adăugate. În conformitate cu prevederile SEC 1995, operațiunile entităților de acest tip erau alocate sectorului “Societăți nefinanciare”(S.11).

3.2. Entitățile de tip “mamă” (*holding companies*) sunt societățile care dețin activele societăților subsidiare, dar care nu desfășoară activități de management, clasificate ca instituții financiare captive și încadrate într-un nou subsector al societăților financiare, respectiv sectorul “Instituții financiare captive și alte entități creditoare” (S.127). În SEC 1995 „societățile – mamă (*holding*) având ca unic obiect controlarea sau dirijarea unui grup de filiale a căror activitate principală constă în furnizarea de servicii de intermediere financiară și/sau exercită activități financiare auxiliare, dar nu sunt ele însele societăți financiare” erau clasificate în sectorul „Alți intermediari financiari, exclusiv societățile de asigurare și fondurile de pensii”, restul societăților – mamă fiind clasificate în cadrul sectorului „Societăți nefinanciare”.

3.3. Entitățile cu scopuri speciale („Special Purpose Entities”) sunt în general societăți cu răspundere limitată înființate pentru a îndeplini obiective temporare, pe termene limitate, de obicei de a izola un risc financiar și uneori de a evita anumite impozite sau riscuri legislative. SEC 2010 nu prevede o definiție comună aplicabilă acestui tip de instituție, dar stabilește câteva criterii care trebuie analizate în vederea identificării lor:

- nu are angajați sau active nefinanciare în nume propriu;
- are o prezență fizică relativ limitată, prin intermediul unei „brass plate”;
- există întotdeauna o legătură cu o altă societate, în general din poziția unei societăți subsidiare;
- are rezidența într-un alt teritoriu decât cel al companiilor cu care este în legătură; în situația în care nu există o dimensiune fizică a entității, rezidența este determinată în conformitate cu teritoriul economic sub care entitatea este înregistrată.

Dacă o unitate instituțională are una sau mai multe dintre aceste caracteristici, criteriul de încadrare pe sectoare instituționale este determinat de activitatea principală declarată, dar dacă unitatea instituțională în cauză nu deține drepturi de decizie în activitatea curentă atunci se tratează ca o instituție financiară captivă, o societate subsidiară artificială/imaginară sau o entitate specială a administrației publice. Gradul de independență față de compania mamă poate fi demonstrat prin exercitarea unui anumit control de fond asupra activelor și pasivelor din punctul de vedere al cuantificării riscurilor și al câștigurilor asociate activelor și pasivelor.

Dacă o entitate nu poate activa independent de compania mamă, aceasta nu este tratată ca o unitate instituțională distinctă decât dacă are rezidența într-o economie diferită de cea a societății mamă. În cazul în care rezidența este aceeași cu a societății mamă, această entitate este tratată ca o societate subsidiară imaginară. Aceste societăți sunt create să furnizeze servicii companiei mamă sau altor companii din cadrul grupului, în special în vederea evitării plății taxelor, reducerii angajamentelor în eventualitatea falimentului și, datorită lipsei de putere decizională, nu sunt tratate ca unități instituționale distincte, ci ca parte integrantă

a companiei mamă. În cadrul administrației publice pot fi înființate astfel de entități cu caracteristici similare instituțiilor financiare captive și societăților afiliate imaginare. Dacă sunt societăți rezidente, sunt tratate ca parte integrală a administrației publice și ca entitate separată dacă sunt nerezidenți.

4. Sectoare instituționale

În funcție de comportamentul economic al unităților instituționale și al controlului exercitat de către administrația publică, unitățile instituționale sunt clasificate în șase sectoare instituționale care sunt regăsite sub aceeași denumire atât în SEC 2010, cât și în SEC 1995, respectiv.

- Societăți nefinanciare (S.11)
- Societăți financiare (S.12)
- Administrație publică (S.13)
- Gospodăriile populației (S.14)
- Instituțiile fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (S.15)
- Restul lumii (S.2)

Sectorul „Societăți nefinanciare” cuprinde toate unitățile instituționale cu personalitate juridică, producători de piață și a căror activitate principală constă în producția de bunuri și servicii nefinanciare. O modificare importantă constă în reclassificarea societăților mamă (care dețin activele societăților nefinanciare) în sectorul „Instituții financiare captive și alte societăți creditoare” (S.127).

Dezvoltarea sectorului financiar și extinderea complexității produselor financiare intermediare de aceste tipuri de unități instituționale a determinat definirea și gruparea lor separată. Astfel, în SEC 2010, sectorul „Societăți financiare” este structurat într-un număr mai mare de subsectoare, respectiv nouă subsectoare, grupate în funcție de tipul de intermediere financiară și activitățile conexe. S-a realizat și alinierea la structurile de sectoare și instrumente definite în cadrul metodologiei Sistemului Conturilor Naționale 2008.

Sectorul „Alte instituții financiare monetare” din SEC 1995 a fost divizat în două subsectoare, și anume „Societăți care acceptă depozite, cu excepția băncii centrale”(S.122) și „Fonduri de piață monetară „(S.123), aliniată integral cu SNC 2008, atât ca denumire, cât și din punct de vedere al gradului de acoperire a populației unităților instituționale.

Sectorul „Alți intermediari financieri” din SEC 1995 a fost divizat în două subsectoare, pentru a permite analiza diferențiată a riscurilor determinate de tipurile de intermediere financiară practicate de unitățile instituționale aferente: „Fonduri de investiții, altele decât fondurile de piață monetară” (S.124), care sunt organisme de plasament colectiv care au ca obiectiv investirea capitalului atras de la public, altele decât fondurile de pensii și fondurile de piață monetară și „Alți intermediari financieri, exclusiv societățile de asigurare și fondurile de pensii”(S.125), care grupează entitățile ce desfășoară o intermediere financiară de natura creditării predominant pe termen mediu și lung.

În cadrul sectorului „Societăți financiare” este inclus un subsector nou, respectiv „Instituții financiare captive și alte entități creditoare” (S.127). Din acest sector fac parte:

- societățile de tip mamă (holding) care dețin activele societăților afiliate;
- fonduri de investiții și de pensii, unități care au caracteristicile entităților cu scop special și sunt constituite cu scopul de deținere și administrare a averii persoanelor fizice sau ale familiilor;
- societăți constituite pentru deținere de active cu scopul de securitizare a acestora, de emisiune de titluri de creanță în numele unor companii afiliate.

Unitățile instituționale a căror activitate principală de intermediere financiară este aceea de reciprocitate a riscurilor, de punere în comun a riscurilor în formă de asigurare/reasigurare (societăți de asigurare) și de reciprocitate a riscurilor sociale și a nevoilor persoanelor asigurate (fonduri de pensii) sunt grupate în subsectorul „Societăți de asigurare” (S.128) și subsectorul „Fonduri de pensii” (S.129).

Un element de noutate în SEC 2010 îl constituie introducerea unui set de indicatori, cu scopul de a analiza și a decide încadrarea pe sectoare instituționale a companiilor publice. Analiza controlului exercitat de către administrația publică (definit de SEC 2010 ca abilitatea de a determina politica generală corporativă) se face pe baza următorilor indicatori:

- deținerea pachetului majoritar a drepturilor de vot;
- controlul asupra consiliului de conducere al companiei;
- controlul la numirea sau revocarea unor membri importanți din cadrul companiei;
- controlul asupra structurilor cheie din cadrul unității instituționale;
- deținerea acțiunii de aur¹ a administrației publice;
- cadrul de reglementare;
- administrația publică în calitate de consumator majoritar/principal;
- atragerea de împrumuturi de la administrația publică.

5. Instrumente financiare

Activele și pasivele financiare ale unităților instituționale, respectiv creanțele și angajamentele financiare, sunt clasificate conform SEC 1995 în șapte categorii distincte. Structura principalelor categorii de instrumente financiare este extinsă în SEC 2010 cu o poziție distinctă pentru „instrumente financiare derivate și opțiuni pe acțiuni ale angajaților”(F.7), care este definită separat și în SNA 2008.

¹ Legislația comunitară acceptă practica ca în cazul acțiunilor de privatizare a companiilor naționale considerate de interes strategic, administrația publică a statului membru poate să-și păstreze anumite drepturi decizionale, drept de veto în cazul de dizolvare, fuziune sau transfer al companiei s-au dreptul de a-și exprima poziția în activitatea investițională a companiei, toate aceste drepturi fiind cunoscute sub denumirea de "acțiune de aur".

Noutățile introduse de SEC 2010 referitor la clasificarea tranzacțiilor financiare pe instrumente și subcomponente ale acestora constau în:

- încadrarea pe instrumente separate a acțiunilor/unităților de fond emise de fondurile de investiții și a fondurilor de piață monetară;
- clasificarea pe șase sub-categorii, în funcție de caracteristicile tipului de creanță, a operațiunilor financiare specifice desfășurate de entități din sectoarele „Societăți de asigurare” și „Fonduri de pensii”:
 - a) provizioane tehnice de asigurări generale (F.61);
 - b) drepturi asupra asigurărilor de viață și a rentelor (F.62);
 - c) drepturi de pensie (F.63);
 - d) drepturi ale fondurilor de pensii asupra managerilor fondurilor de pensii (F64);
 - e) drepturi la prestații, altele decât pensiile (F65);
 - f) provizioane pentru executarea garanțiilor standard (F.66).
- lărgirea sferei de cuprindere a categoriei instrumente financiare derivate prin includerea unei subcomponente noi privind opțiunile pe acțiuni ale angajaților (AF.72).

6. Implicațiile SEC 2010 asupra reglementărilor privind colectarea datelor pentru elaborarea statisticilor monetare și financiare

Pentru alinierea la SEC 2010 în ceea ce privește principiile, regulile și definițiile sectoarelor instituționale și ale instrumentelor financiare, Banca Centrală Europeană a revizuit reglementările aplicabile colectării de date și informații și elaborării statisticilor monetare și financiare.

În acest context, Banca Națională a României va actualiza *Regulamentul nr.31/2011 privind raportarea de date și informații statistice la Banca Națională a României*.